

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ В АКАДЕМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

***Всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю
06 червня 2026 року***

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/CriticalThinking2026>

УДК: 378:159.955

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Музиченко Ганна В'ячеславівна - доктор політичних наук, професор, проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Папач Ольга Іванівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри математики і методики її викладання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Дерік Ілона Морисівна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Листопад Олексій Анатолійович - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 року.)*

Рецензенти:

Княжева Ірина Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

ШТАЙНЕР Тетяна Віталіївна

ANALYSIS OF VISUAL CONTENT AS A TOOL FOR DEVELOPING CRITICAL THINKING IN DESIGN STUDENTS

Annotation.. The article examines the problem of developing critical thinking among students of design specialities in the context of the dominance of visual culture and the digital environment. The significance of visual content analysis as an effective didactic tool is substantiated, as it contributes to the formation of analytical, interpretative, and reflective skills. A theoretical analysis of scientific approaches to the development of critical thinking, visual literacy, and the implementation of innovative teaching methods in design education has been carried out. It is determined that the use of the case method, problem-based learning, and project-based learning enhances students' cognitive activity and develops their ability to critically interpret visual messages. The structure of visual content analysis is revealed as a step-by-step process of decoding visual messages. It is proved that the systematic implementation of this approach improves the quality of professional training and promotes conscious and reasoned perception of information.

Keywords: critical thinking, visual content, design education, visual literacy, media literacy, case method, project-based learning.

In today's information society, visual communication is gaining a dominant role, transforming the ways in which information is perceived and interpreted. Digitalisation and the development of the media environment contribute to the rapid growth of visual messages, which, in turn, actualises the problem of their critical interpretation. Visual content today functions not only as a tool of aesthetic influence but also as a means of shaping ideological attitudes, social norms, and behavioural patterns (Shtainer & Halitsan, 2026).

In this context, the professional training of future designers must go beyond the formation of purely artistic and project-based skills and include the development of critical thinking as a key competence of the 21st century. Therefore, the integration of visual content analysis tools into the educational process becomes particularly relevant as a means of forming students' analytical culture.

The issue of developing critical thinking is actively studied in contemporary pedagogical science. In particular, O. Zbarska (Zbarska, 2025) considers critical thinking as an integrative cognitive quality that ensures the ability to analyse information, identify manipulative influences, and formulate reasoned judgments.

Modern studies emphasise the interrelation between critical thinking and creativity as complementary components of a designer's professional competence. In this context, design education is seen as an environment in which not only visual images are created but also interpreted, analysed, and critically evaluated.

N. Petrova (Petrova, 2022) emphasises the effectiveness of interactive teaching methods that stimulate the development of students' analytical thinking and independence. Similarly, T. Shtainer and co-authors (Shtainer et al., 2025) demonstrate that the formation of visual literacy is a fundamental condition for the professional training of designers.

A special place in contemporary pedagogy is occupied by the case method, which, according to T. Vasylenko (Vasylenko, 2021), models real professional situations and contributes to the development of the ability to analyse complex visual solutions. A similar position is held by T. Shtainer (Shtainer, 2025), who emphasises the role of the case method in developing students' creative and analytical thinking.

At the same time, despite a considerable number of studies, the issue of the systematic use of visual content analysis as a holistic didactic tool for developing critical thinking remains insufficiently explored, which determines the relevance of this study.

The aim of the research is to theoretically substantiate and determine the didactic potential of visual content analysis as a tool for developing critical thinking in design students.

The methodological framework is based on general scientific and pedagogical methods. Theoretical methods (analysis, synthesis, and generalisation) made it possible to systematise approaches to the development of critical thinking and visual literacy. Comparative analysis helped identify the specifics of interpreting visual content in different educational practices.

Empirical methods (pedagogical observation and analysis of students' learning activities) were used to evaluate the effectiveness of the proposed approaches. The case method was applied as a key tool for analysing real visual objects (advertising materials, graphic design, and digital interfaces) (Shtainer, 2025; Vasylenko, 2021).

In this study, visual content analysis is considered a purposeful, multi-stage process of decoding visual messages, which includes identifying compositional, semiotic, and communicative characteristics of an image.

Structurally, it covers:

- Descriptive level (analysis of form, colour, and composition);
- Interpretative level (revealing meaning and ideas);
- Critical level (identifying influences and manipulative strategies);
- Reflective level (forming a personal evaluation).

Such a multi-level approach ensures the integration of analytical and creative thinking, which is essential for design practice. As researchers note, the development of visual literacy directly influences the ability to critically perceive information (Shtainer et al., 2025).

The integration of visual content analysis into the educational process is implemented through interactive teaching methods. Discussions and group work contribute to the development of argumentation skills, while project-based learning ensures the practical application of theoretical knowledge (Petrova, 2022).

The case method enables students to analyse real professional situations, thereby developing the ability to evaluate the effectiveness of design solutions and identify hidden meanings (Vasylenko, 2021).

Particular attention should be paid to the development of the ability to recognise manipulative technologies in the visual environment, which is an essential component of a modern designer's critical thinking (Zbarska, 2025).

Visual content analysis is an effective pedagogical tool for developing critical thinking in design students, as it ensures the integration of theoretical knowledge, practical skills, and reflective analysis.

Its systematic use contributes to the formation of conscious perception, deep interpretation, and objective evaluation of visual information, which is a necessary condition for professional design practice.

Future research perspectives are related to the development of innovative pedagogical technologies, as well as the integration of digital tools and artificial intelligence into the process of forming critical thinking.

References:

1. Petrova, N. (2022). Innovative approaches to teaching design. Lviv: Akadempress.
2. Shtainer, T. (2025). The case method in teaching design disciplines revealing students' creative potential. In Development of creativity as a resource of innovative potential of personality: Psychological and pedagogical aspects (Proceedings of the All-Ukrainian scientific and methodological conference with international participation, April 7, 2025) (pp. 475–477). Odesa: Ushynsky University.
3. Shtainer, T., & Halitsan, O. (2026). Transformation of visual culture under the influence of Asian pop culture and its use in the training of future designer educators. In Theoretical and practical aspects of modern scientific research (Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference, March 13, 2026) (pp. 217–225). Seoul–Vinnytsia: Case Co., Ltd. & UKRLOGOS Group LLC.
4. Shtainer, T., Lisohor, A., & Sylenko, Yu. (2025). Professional and practical training of designers: Formation of creative thinking and visual literacy by means of multimedia technologies. *Youth and Market*, 1(233), 163–167.
5. Vasylenko, T. (2021). Case method in professional training of designers. Dnipro: Design Studio.
6. Zbarska, O. (2025). Author's course on the development of critical thinking based on Olga Zbarska's methodology (N. Chernenko & O. Papach, Compilers). Lviv–Torun: Liha-Pres.
7. Zbarska, O. (2025). The role of creativity in higher education: Fostering innovation and critical thinking.

friendly atmosphere on the formation of critical thinking in the educational process	доброзичливої атмосфери на формування критичного мислення у навчальному процесі	
Mykola Shvydenko Self-knowledge as a way to harmonize a person's mental state and reveal their cognitive and creative capabilities	Швиденко Микола Пізнання самого себе як шлях до гармонізації психічного стану людини і розкриття її когнітивних і креативних можливостей	419
Inha Shevchenko Developing critical thinking skills of a future music teacher in vocal and choral cycle classes	Шевченко Інга Розвиток навичок критичного мислення майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з дисциплін вокально-хорового циклу	424
Svitlana Shedina Formation of creative thinking of future designers in the process of using digital technologies	Шедіна Світлана Формування творчого мислення майбутніх дизайнерів у процесі використання цифрових технологій	428
Tetiana Shteiner Analysis of visual content as a tool for developing critical thinking in design students	Штайнер Тетяна Аналіз візуального контенту як інструмент розвитку критичного мислення у студентів-дизайнерів	431
Nataliia Shuvar Approaches to fostering student critical thinking skills in psychology courses	Шувар Наталія Підходи до розвитку навичок критичного мислення студентів на курсах психології	434
Eleonora Yashchenko Development of critical thinking of psychology students in the process of studying the discipline "psychology of professional activity"	Яценко Елеонора Розвиток критичного мислення студентів-психологів у процесі вивчення дисципліни «психологія професійної діяльності»	437
Tetiana Osypova Development of Critical Thinking in Future Teachers of Ukrainian Language and Literature through Comparative Pedagogy	Осипова Тетяна Розвиток критичного мислення майбутніх учителів української мови і літератури засобами порівняльної	439